U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **T. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,** se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2020, čj. MPSV-2020/189539-923, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 17 Ad 3/2021, o nesouhlasu Krajského soudu v Ostravě s postoupením věci,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci **je příslušný** Městský soud v Praze.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal k Městskému soudu v Praze žalobu, kterou se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného ve věci odejmutí dávky pomoci v hmotné nouzi (příspěvku na živobytí).

[2] Městský soud usnesením ze dne 7. 12. 2020, čj. 13 Ad 36/2020-6, postoupil věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Ostravě. Příslušnost krajského soudu je podle městského soudu dána v souladu s § 7 odst. 3 s. ř. s. na základě bydliště žalobce. Z elektronického podání žaloby i adresy uvedené v napadeném správním rozhodnutí totiž plyne, že žalobce má bydliště v Bohumíně, tedy v obvodu Krajského soudu v Ostravě.

[3] Krajský soud vyjádřil dne 1. 3. 2021 nesouhlas s postoupením věci a podle § 7 odst. 6 s. ř. s. předložil věc k rozhodnutí o místní příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Poukázal na to, že adresa žalobce v Bohumíně (která je mj. adresou Městského úřadu Bohumín) je sice ve zmiňovaných písemnostech uvedena, avšak v žalobou napadeném rozhodnutí je výslovně uvedeno, že žalobce při podání žádosti o dávku jako místo svého pobytu označil zahrádkářskou oblast Na Mírách v Praze. Krajský soud poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2020, čj. 2 Ads 258/2018-70, ze kterého plyne, že žalobce již v roce 2017 danou zahrádkářskou oblast označil za místo, v němž se v rámci svého toulavého života zdržuje v rámci ČR nejčastěji. Rovněž v odvolání, které je součástí správního spisu, žalobce uvedl, že na zahrádce žije na základě dohody s majitelem daného pozemku, který pro něj udržuje. Z uvedeného podle krajského soudu plyne, že žalobce za své faktické bydliště považuje Prahu, kde přebývá a pracuje. Dle jeho slov jej tato práce stojí tolik času, že je limitován v možnostech hledání práce. Tím spíše je pak zřejmě limitován stran dlouhodobého

zdržování se na jiných místech. Z uvedeného sice nelze podle krajského soudu usuzovat na žalobcův úmysl zdržovat se na zahrádce trvale ve smyslu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2004, čj. Nad 79/2004-25, ale lze s jistotou říci, že se v daném místě zdržuje. Právě faktický stav je pro posouzení místní příslušnosti rozhodující (viz usnesení ze dne 20. 3. 2013, čj. Nad 17/2013-16). Smyslem § 7 odst. 3 s. ř. s. je zajištění dostupnosti soudu pro žalobce, v případě krajského soudu však lze o jeho dostupnosti pro žalobce mít důvodné pochybnosti.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že místně příslušný je k projednání a rozhodnutí věci městský soud.

[5] K otázce výkladu a aplikace pojmu bydliště obsažené v ustanovení § 7 odst. 3 s. ř. s. se vyjádřil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 3. 2013, čj. Nad 17/2013-16, v němž dospěl k závěru, že „*bydlištěm fyzické osoby podle § 7 odst. 3 s. ř. s. je místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem zdržovat se zde trvale. Při určování místní příslušnosti soudu podle bydliště osoby tak rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s ohlašovaným pobytem podle správních předpisů.*“

[6] Nejvyšší správní soud považuje za stěžejní upozornit na to, že otázku místní příslušnosti soudu již v jiné věci téhož žalobce v minulosti posuzoval, a to v usnesení ze dne 28. 2. 2018, čj. Nad 25/2018-39. V dané věci se rovněž zabýval otázkou bydliště žalobce a dospěl k závěru, že faktické bydliště žalobce se i dle jeho vyjádření, které si vyžádal, nacházelo na území Prahy na totožné zahrádce v zahrádkářské oblasti N M. Stejný závěr plyne i z krajským soudem odkazovaného rozsudku sp. zn. 2 Ads 258/2018. Uvedené závěry stran faktického bydliště žalobce nevyvracejí ani skutečnosti týkající se této věci (zejm. obsah žalobcova odvolání a žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného), na které poukázal krajský soud ve svém nesouhlasu s postoupením věci a na jejichž základě lze spolehlivě učinit závěr o faktickém bydlišti žalobce. Městský soud ve svém usnesení o postoupení věci vyšel toliko z údajů o adrese formálně nahlášeného trvalého pobytu žalobce v Bohumíně (jiné důvody městský soud nezmiňuje), které však pro posouzení místní příslušnosti dle § 7 odst. 3 s. ř. s. není rozhodné (viz výše již citované usnesení sp. zn. Nad 25/2018).

[7] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že krajský soud po postoupení věci činil v rámci přípravy jejího projednání další procesní kroky (zaslal žalovanému žalobu a vyzval jej k vyjádření), to však nemohlo vést ke zhojení nedostatku místní příslušnosti. V souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, čj. Nad 99/2018-75, totiž krajský soud „*může z vlastní iniciativy zkoumat nedostatek místní příslušnosti do doby, než začne jednat ve věci samé, tj. do doby, než při ústním jednání vyzve účastníky k přednesům ve věci. Rozhoduje-li soud bez jednání, může místní příslušnost zkoumat do vydání rozhodnutí ve věci samé. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že místně nepříslušný krajský soud již učinil procesní úkony týkající se vedení řízení či vydal rozhodnutí procesního charakteru, ani doba, která mezitím uplynula od podání žaloby.*“

[8] Ze všech shora uvedených důvodů lze proto uzavřít, že žalobcovo bydliště ve smyslu § 7 odst. 3 s. ř. s. se nachází na území městské části Praha-Suchdol, tedy v obvodu Městského soudu v Praze podle přílohy č. 2 a 4 k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. Na základě uvedených skutečností a v souladu s § 7 odst. 6 s. ř. s. Nejvyšší

správní soud rozhodl, že k projednání a rozhodnutí věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 17 Ad 3/2021 je místně příslušný Městský soud v Praze.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. března 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu